

عنوان مقاله:

تحلیل ساختاری-کارکردی سازمان فضایی منطقه شهری قزوین

محل انتشار:

فصلنامه آمایش محیط، دوره 16، شماره 60 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

الهام عباسی ورکی - دکتری برنامه ریزی شهری، دانشگاه شهید بهشتی

جمیله توکلی نیا - دانشیار دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی

ژیلا سجادی - دانشیار دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی

مظفر صرافی - دانشیار دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

در بررسی ساختار منطقه شهری آنچه اهمیت دارد، توجه به کارکرد مورد انتظار از این وجه است. در واقع ساختار مناسب، تبلور فضایی و عملکردی عوامل سازنده آن است که متضمن تعادل و کارایی بهینه می باشد. در این میان عدم شناخت ماهیت فضایی، انفعال و نقش آفرینی ضعیف جزء چالش های جدی سازمان فضایی مناطق شهر-محور ایران، به ویژه منطقه قزوین است. به این منظور پژوهش حاضر با هدف شناسایی ماهیت ساختاری-کارکردی منطقه شهری با روش فراتحلیل، سه مولفه اصلی ساختاری، کارکردی و تعاملی را استخراج نمود. برای بررسی مولفه های احصاء شده از روش های آماری گرافیک مبناء در برنامه Arc GIS استفاده شده است. تحلیل یافته ها نشان داد قلمرو کارکردی منطقه شهری قزوین براساس تحلیل جریان های آونگی، تقریباً منطبق بر قلمروی طرح مجموعه شهری است. تحلیل ساختاری منطقه شهری قزوین حاکی از تمرکز جمعیت و فعالیت در شمال شرق استان، به سمت کلانشهر تهران است. در تحلیل مولفه تعاملی، ارتباط قوی شهر قزوین با نقاط شهری و روستایی پیرامونی و ارتباط ضعیف با مناطق شهری میانی و جنوبی استان مشخص گردید. تحلیل کارکردی منطقه شهری قزوین نشان داد موقعیت پیرامونی منطقه شهری قزوین نسبت به تهران از یک سو و انفعال مدیریت محلی در سطح درون استانی از سوی دیگر باعث شد تا قزوین نتواند تعامل فعال با مراکز برون استانی پیرامون خود داشته باشد. بنابراین با تاکید بر یکپارچگی فضایی، ضرورت کاربست نگرش های نوین مدیریتی مبتنی بر حکمروایی منطقه ای و هویت بخشی منطقه ای مطرح می گردد.

کلمات کلیدی:

تحلیل ساختاری-کارکردی، منطقه گرایی، جریان های آونگی روزانه، منطقه شهری قزوین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1678118>

